

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

српски

Број : 01–400-332/КД/03

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ПРЕДСЈЕДНИШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2002. годину**

Сарајево, јул 2003. године

САДРЖАЈ

1.	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
2.	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	4
2.1.	Систем интерних контрола	4
2.1.1.	Правила и процедуре трошења	4
2.1.2.	Информациони систем Предсједништва	5
2.2.	Извршење Буџета	6
2.3.	Финансијски извјештаји и рачуноводство	7
2.3.1.	Текући издаци кабинета и секретаријата	7
2.3.2.	Капитални издаци кабинета и секретаријата	9
2.3.3.	Програми посебних намјена	9
2.3.4.	Попис - инвентарисање	13
3	ОСВРТ НА ОБАВЉЕНЕ ПРЕДХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ	13
4.	РЕЗИМЕ	14

1. МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

- 1.1. Канцеларија за ревизију финансијског пословања Институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја и значајних одлука руководства у **ПРЕДСЈЕДНИШТВУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**(у даљем тексту : Предсједништво), за финансијску 2002. годину.
- 1.2. Руководство Предсједништва одговорно је за ефикасно пословање које треба бити у сагласности са законском регулативом. Ова одговорност укључује подношење поузданих извјештаја о пословању у годишњем финансијском извјештају.
- 1.3. Наша одговорност је да изразимо мишљење о тим финансијским извјештајима у сагласности са генерално усвојеним ревизорским стандардима, те у складу са чланом 13. Закона о ревизији финансијског пословања Институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ бр. 17/99) извијестимо о сљедећем :
 - да ли су рачуни састављени у складу са важећом законском регулативом ;
 - да ли годишњи рачуни одражавају тачан и истинит приказ пословања током године и стања на крају године ;
 - о економичности, ефикасности и успјешности којим је Предсједништво користило средства у обављању својих функција ;
- 1.4. Ревизију смо обавили у складу са генерално прихваћеним ревизорским стандардима и стандардима Међународне организације врховних ревизорских институција – INTOSAI. Ови стандарди захтјевају да ревизију планирамо и обавимо с циљем постизања разумне основе за процјену да ли финансијски извјештаји представљају тачан и истинит приказ пословања током године. Стога је ревизија испитивала узорак значајних трансакција и одлука руководства.

Сматрамо да ревизија коју смо обавили пружа разумну основу за наше мишљење.

Канцеларија за ревизију изражава резерву на Финансијске извјештаје Предсједништва за 2002. годину у погледу ставки које се односе на сљедеће :

- **правила и критерији којима се регулише право и висина појединих трошкова Предсједништва нису у потпуности донесени и усвојени као писане процедуре којима се постиже ефикасност у трошењу јавног новца (тачка 2.1.1.);**
- **економичност трошења јавних средстава није у свим случајевима била заступљена када су у питању накнаде додатног ангажовања запослених у кабинетима (тачка 2.1.1.), одређени трошкови кабинета и секретаријата (тачка 2.3.1.), набавке сталних средстава кабинета и секретаријата (тачка 2.3.2.) и набавке које се односе на програме посебних намјена (тачка 2.3.3.);**
- **Стварно стање сталних средстава Предсједништва није усаглашено са пословним књигама са стањем на дан 31.12.2002. године. Такође, туђа стална средства која се налазе у Предсједништву нису пописана и ријешена са власницима у вези њиховог припадајућег статуса (тачка 2.3.4.);**
- **препоруче за отклањање одређених недостатака уочене током предходне ревизије, нису у потпуности извршене (тачка 3.).**

2. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

2.1. Систем интерних контрола

Ревизија је уочила одређене недостатке у систему интерних контрола у дијелу који се односи на непостојање одређених правила, процедура и критерија којима се регулише трошење појединих средстава из Буџета. Такође, код правила о организацији и запошљавању особља у Предсједништву уочено је додатно ангажовање одређеног броја запослених у кабинетима чланова Предсједништва чији опис ангажмана одговара опису послова већ постојећег ангажованог особља.

2.1.1. Правила и процедуре трошења

Ревизијом је утврђено да Предсједништво није имало током 2002. године утврђена правила у облику писаних процедура којима се регулише потрошња одређених средстава чиме се постиже већа ефикасност у обављању функција Предсједништва. Недостајућа правила односе се на следеће:

- правила о накнадама за кориштење возила (службених и приватних) у службене сврхе;
- правила о кориштењу мобилних и фиксних телефона и интернета;
- правила о кориштењу репрезентације;
- правила о кориштењу средстава за услуге информисања;
- правила о кориштењу резиденцијалног објекта «Конак»;
- правила о накнадама за смјештај дужносника;
- правила о кориштењу хотелског и другог привременог смјештаја;
- правила о службеним путовањима;
- правила о накнадама за одвојени живот;
- правила о накнадама за привремене и повремене послове;

Недостатак наведених правила и писаних процедура за њихово спровођење узроковао је одређене нерационалности код трошења средстава за ове намјене.

Ревизија је тако уочила да се не врши у свим случајевима правдање утрошака горива за возила која се користе у Предсједништву. За поједина средства репрезентације и кориштења резиденцијалног објекта «Конак», уочени су високи трошкови за вјерске и новогодишње празнике који нису били унапријед планирани.

Ревизијом је утврђено да се код накнада за смјештај дужносника уговори закључују на име Предсједништва, а не на лица која тај смјештај користе. Склапањем уговора на овај начин не може се поуздано утврдити да ли се плаћени смјештаји стварно користе и за колико особа. Такође, уочено је да накнаде за смјештај користе и особе које по правилу немају право на ове накнаде. Код накнада за одвојени живот примјеђено је да се ове накнаде користе и за вријеме кориштења годишњег одмора.

Код накнада за привремене и повремене послове утврђено је неоправдано ангажовање особља на пословима за које већ постоје предвиђени запослени, и гдје ангажовање додатног особља није финансијски оправдано. Радно правни статус за три запослена у кабинету члана Предсједништва ријешен је на неодређено вријеме, иако правилник предвиђа ангажовање запослених у кабинетима чланова Предсједништва на период док траје мандат чланова Предсједништва. Такође, ангажовање запослених у кабинетима чланова Предсједништва по основу уговора о дјелу не може се користити за период од четири године, с обзиром да такав уговор има карактер привремених и повремених послова за краћи период, за који се накнада исплаћује након извршеног привременог посла.

Наведене слабости имају утицаја на ефикасне операције Предсједништва и економичност у потрошњи средстава Буџета БиХ, посебно због ограничења на појединим ставкама буџета као што су «плате запослених» и «накнаде запослених».

Ревизија препоручује да Предсједништво донесе своја интерна правила потрошње којима се регулишу критерији и процедуре трошења

средстава буџета. Наведена правила потрошње дефинишу поступке којима се стичу права на остваривање појединих трошкова и одобравање насталих трошкова од стране овлашћених лица.

Ово је значајно и са аспекта остваривања трошкова у границама предвиђеним буџетом, како не би дошло до прекорачења буџета у 2003. години. Истовремено, постиже се равноправно учешће у трошковима сва три кабинета чланова Предсједништва, с обзиром да буџет не предвиђа посебна средства намијењена кабинетима.

2.1.2. Информациони систем Предсједништва

Приликом извршавања свакодневног канцеларијског пословања у Предсједништву се користе појединачни неумрежени рачунари који раде на оперативном систему Виндовс 95 и 98, и користе МС Оффице софтверске пакете. Увидом у постојеће стање ИТ опреме, установљено је да не постоји јединствена евиденција о рачунарима, софтверима и уговорима са добављачима, те да се опрема набављала без претходно дефинисаног плана, што може отежати правилно планирање и управљање информационим системом.

Такође, утврђено је да се користе нелиценцирани софтвери за рад на рачунарима, тако да овдје скрећемо пажњу руководству Предсједништва, да се користећи нелиценциран софтвер излаже ризику правних посљедица кршења ауторских права, и ризику непредвиђених трошкова одржавања нелиценцираних софтверских пакета.

- Административна и организациона контрола

Руководство Предсједништва није направило интегралне планове развоја информационог система, којим би дали смјернице ефикасног организационог управљања. Не постоји особа која је задужена за управљање и развој информационог система. Такође не постоји формална одлука којом се неко задужује за обављање послова из ове области. Слаба организацијска контрола, обзиром на број информација и докумената који се свакодневно обрађују, може довести до неефикасности у раду Предсједништва, те до набавке непотребне опреме умјесто друге потребније опреме која није на вријеме планирана, што се у досадашњој пракси често дешавало.

Предсједништво би требало имати јасна задужења за управљање и развој информационог система, као и писане стандарде за системску анализу, одржавање системског софтвера и контролу података као предуслов за успостављање административне и организацијске контроле.

- Заштита података и резервне копије

Утврђено је да не постоје интерни писани стандарди о заштити и чувању података као ни правила о прављењу бацкуп-а (резервне копије), те да се резервне копије не праве редовно и на организован начин. Не постојање и не придржавање правила о прављењу резервних копија може проузроковати трајним губитком битних података без којих би рад Предсједништва био отежан.

Потребно је донијети интерна правила о чувању и заштити података, као и прављењу резервних копија, те водити бригу да се резервне копије о свим битним подацима редовно праве, и чувају на сигурном мјесту.

- Апликативне контроле

Ревизија је утврдила да приликом уноса података у Информациони систем финансијског управљања (ИСФУ), недостају одређена правила и процедуре којима се регулише контрола и одобравање уноса података у систем. Процијењено је да постоји одређени ризик од уноса неодобренних података у систем, која након прихватања од стране система улазе у процедуру плаћања.

Потребно је појачати интерне контроле, те прописати адекватне процедуре за унос података у ИСФУ систем, које би појачале финансијско извјештавање, како би се ризик од уноса погрешних трансакција смањио.

2.2. Извршење Буџета

Укупно планирани трошкови Предсједништва према усвојеном Буџету за 2002. годину износили су **6.292.138 КМ**. Предсједништво је током 2002. године користило текуће резерве буџета у износу од **38.540 КМ** за накнаде запосленима за празнике, тако да су укупна планирана средства за 2002. годину износила **6.330.678 КМ**. Остварени трошкови Предсједништва за 2002. годину износили су **5.955.891 КМ**, што је за **374.787 КМ** мање од планираних, или што представља остварење **94%** од плана.

Укупни трошкови у односу на Буџет за 2002. годину нису прекорачени.

Преглед извршења Буџета Предсједништва за 2002. годину приказан је у наредној табели :

ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕЊА БУЏЕТА ЗА 2002 ГОДИНУ

Табела бр. 1.

Износи у КМ

Ред бр.	Врста расхода	Одобрено Буџетом 2002	Пре - расподјела Буџета 2002	Текуће резерве Буџета 2002	Буџет 2002 (4+5)	Остварење Буџета 2002	Одступање (7-6)	Индекс 7/6
1	2	3	4	5	6	7	8	9
И.	Текући издаци	3.192.011	3.152.011	-	3.190.551	3.063.926	- 126.625	96
1.	Плате запослених	1.462.334	1.462.334	-	1.462.334	1.401.034	- 61.300	96
2.	Накнаде трошкова запослених	348.466	348.466	38.540	387.006	351.670	- 35.336	91
3.	Издаци за материјал и услуге	934.397	984.397 *	-	984.397	975.989	- 8.408	99
4.	Издаци за осиг. и банк. усл.	28.512	18.512 *	-	18.512	10.426	- 8.086	56
5.	Уговорене услуге	418.302	338.302 *	-	338.302	324.807	- 13.495	96
ИИ.	Текући грантови	0	10.000 *	-	10.000	10.000	0	100
ИИ И.	Капитални издаци	200.000	230.000 *	-	230.000	225.309	- 4.691	98
ИВ.	Програми посебне намј	2.900.127	2.900.127	-	2.900.127	2.656.656	- 243.471	92
1.	Секретаријат сталног војног комитета	836.787	836.787	-	836.787	757.226	- 79.561	90
2.	Канцеларија официра за везу у Хагу	1.563.340	1.563.340	-	1.563.340	1.416.447	- 146.893	91
3.	Комисија за заштиту споменика	500.000	500.000	-	500.000	482.983	- 17.017	97
	УКУПНО (И – ИВ)	6.292.138	6.292.138	38.540	6.330.678	5.955.891	- 374.787	94
	Број запослених	72	72	-	72	90	18	125

* Прерасподјелом буџета према одобрењу Трезора извршено је повећање на издацима за материјал и услуге у износу од 50.000 КМ, текућим грантовима у износу од 10.000 КМ и капиталним издацима у износу од 30.000 КМ, а смањење на издацима за осигурање и банкарске услуге у износу од 10.000 КМ и уговореним услугама у износу од 80.000 КМ.

Без обзира што Предсједништво није прекорачило поједине ставке буџета, нити укупан годишњи буџет за 2002. годину, очигледно је да није адекватно извршено планирање буџетских ставки, што показују остварене прерасподјеле унутар појединих буџетских ставки. Такође, током године дошло је и до повећања броја запослених у односу на план буџета, што је последица додатног ангажовања особља у кабинетима чланова Предсједништва. Ово је нарочито било истакнуто на крају године, када је могло доћи и до прекорачења укупног буџета.

Канцеларија за ревизију сматра да се процесу планирања буџета мора посветити више пажње водећи рачуна о потребама Предсједништва према стварном броју запослених и задацима и циљевима које Предсједништво треба да оствари. Предсједништво мора поштовати унутрашње правилнике о систематизацији којима је предвиђен тачан број запослених на појединим пословима, с обзиром да свако повећање броја запослених може довести до прекорачења трошкова планираних буџетом.

2.3. Финансијски извјештаји и рачуноводство

Ревизија је извршила испитивање финансијских извјештаја Предсједништва, и то посебно текућих издатака, капиталних издатака и програма посебних намјена и прибавила довољно доказа за њихову оцјену.

2.3.1. Текући издаци кабинета и секретаријата

Текући издаци Предсједништва остварени у 2002. години износе укупно 3.096.926 КМ. Издаци се односе на плате и накнаде запослених, трошкове за материјал и услуге, издатке за банкарске услуге и уговорене услуге. Уочене су одређене неправилности које могу имати утицаја на економичност и ефикасност трошења јавног новца. Наведено се односи на следеће :

- за издатке телефонских услуга остварених у износу од 211.864 КМ, не постоје ограничења у погледу трошења мобилне и фиксне телефоније. Сматрамо да би правила о критеријима кориштења средстава за ове намјене у знатној мјери смањила и редуцирала наведене трошкове ;
- код издатака за канцеларијски материјал, који су у 2002. години остварени у износу од 41.195 КМ, Предсједништво је тек у септембру 2002. године закључило уговор о набавци овог материјала са фирмом «Црбох» Сарајево на основу јавног огласа. По том основу, Предсједништво није до септембра 2002. године вршило избор најповољнијег понуђача за ове намјене сагласно прописима који регулишу јавне набавке ;
- код издатака за гориво, који су остварени у укупном износу од 127.839 КМ, не постоје писана правила и критерији којима се прецизира ко има право на ове издатке и за које намјене. Такође, не праве се и не постоје евиденције о правдањима утрошка горива за назначене релације кретања и пређене километре ;
- на конту издатака материјала за оправке и одржавања службених возила, уочено је евидентирање рачуна из 2001. године у износу од 3.734 КМ. Према важећим правилима, промјене које су се десиле у ранијим годинама не би смјеле теретити буџет текуће године. Предсједништво је било обавезно ове трошкове приказати у

2001. години. Исти случај констатован је и на конту услуга оправки и одржавања возила, гдје је износ од 24.494 КМ приказан у 2002. години иако се трошкови односе на 2001. годину. Уочено је да рачуни оправке возила у већини случајева немају пратећу документацију (наруџбенице, радне налоге) која доказује стварну природу настанка пословне промјене ;

- за остварене трошкове репрезентације у износу од 198.659 КМ не постоје правила о ограничењима ових трошкова. За прославе вјерских празника утрошено је укупно 20.617 КМ ;
- контролом је установљено да поједини рачуни за трошкове настале у првој половини 2002. године, нису на одговарајући начин одобрени и овјерени од стране лица који су направили трошак, а одобрени су налогом за плаћање од стране секретара. У неким случајевима примјећено је да су поједини трошкови (нпр. трошкова превоза у иностранство јавним средствима), књижени на основу фотокопије рачуна или предрачуна ;
- исплаћене накнаде за превоз из 2001 у износу од 2.033 КМ, приказане су у 2002. години и исплаћене су на терет буџета из 2002. године. Исти случај констатован је и на осталим накнадама, на којем су књижене и плаћене накнаде из 2001. године у износу од 1.855 КМ;
- увидом у промет благајне и новчаних средстава Предсједништва за новембар 2002. године, уочена је исплата за трошкове службеног пута у Хаг 01.11.2002. године за особу на мјесту савјетника која није у том моменту била радно ангажована у Предсједништву. Накнадно је са истом особом закључен уговор о дјелу који има одређени број недостатака, и то:
 - уговор о дјелу није сачињен у складу са одредбама Правилника о унутрашњој организацији и запошљавању у кабинетима чланова Предсједништва, који прописује да кабинети могу имати савјетнике са пуним радним временом и да своја права остварују уговором о раду док траје мандат чланова Предсједништва или добровољним ангажовањем,
 - тачком ИИ Уговора предвиђено је ретроактивно дејство истог, а уговор је потписало лице које је такође ангажовано по уговору о дјелу. Ово није уобичајено са правног становишта.
- укупно остварене накнаде за привремене и повремене послове у износу од 56.074 КМ, нису исплаћене на основу критерија који дефинишу висину накнаде и потребу за одређеним пословима који имају привремени карактер ;

Канцеларија за ревизију препоручује да се прецизирају правила потрошње појединих средстава и одреде критерији који дефинишу право на кориштење појединих трошкова и њихово одобравање од стране лица који су направили трошак. Овим се постиже већа ефикасност пословања.

Пословне промјене које су настале у текућој буџетској години, морају бити приказане у истој години, како би плаћања била извршена на терет буџета текуће пословне године.

Такође, Предсједништво мора посветити више пажње документацији која је основ за плаћање из буџета и која мора бити потписана, овјерена и комплетирана са свим прилозима који доказују настанак пословне трансакције. Такође, документација која се евидентира у пословним књигама и која се чува према правилима о чувању документације, треба да буде оригинална.

2.3.2. Капитални издаци кабинета и секретаријата

Капитални издаци Предсједништва остварени су у 2002. години у укупном износу од 225.309 КМ. Појединачно, издаци се односе на набавку компјутерске опреме у износу од 29.136 КМ, набавку опреме за пренос података и гласа у износу од 30.391 КМ, набавку моторних возила у износу од 149.851 КМ, и остала стална средства у износу од 15.930 КМ. Ревизијом је утврђено следеће :

- Компјутерска опрема за тестирање износ од 26.899 КМ, набављена је у више наврата (девет одвојених рачуна) од фирме «Принтекс» Сарајево. На увид смо добили једну набавку изабрану између три конкурентне понуде. Остале набавке правдају се хитним захтјевима за набавке упућене из кабинета чланова Предсједништва ;
- Опрема за пренос података и гласа тестирана је у износу од 21.889 КМ. Набављена опрема се односи на опрему за снимање сједница у износу од 7.770 КМ (постоји одлука Савјета министара која је донесена накнадно) и набавку 24 мобилна телефона у износу од 14.119 КМ. Избор је извршен на основу достављене понуде три понуђача. Ревизија није стекла увјерење да су сви набављени мобилни телефони стварно били и потребни ;
- Моторна возила тестирана су у износу од 135.533 КМ. Трошкови се односе на набавку четири аутомобила за потребе Предсједништва. Избор добављача је извршен на основу објављеног јавног конкурса. Добављачи су били «АСА ПВА» Сарајево за три аутомобила, и «Брчко гас» Брчко за један аутомобил.

Предсједништво је у првом случају приликом набавке компјутерске опреме требало објединити потребе за укупним набавкама и извршити избор најповољнијег понуђача у складу са прописима.

Предсједништво би требало реално размотрити потребе за набавкама сталних средстава, тако да набављена средства задовољавају стварне потребе Предсједништва. Овим би се задовољио принцип економичности у потрошњи јавних средстава.

2.3.3. Програми посебне намјене

Ревизијом су обухваћена средства Програма посебних намјена који се финансирају из буџета за 2002. годину. Ова средства намијењена су институцијама чији се рад ослања на Предсједништво. Ревизијом су по том основу обухваћени трошкови Секретаријата сталног комитета за војна питања, Три канцеларије официра за везу у Хагу и Комисије за заштиту споменика БиХ.

Секретаријат Сталног комитета за војна питања

Секретаријат сталног комитета за војна питања је у 2002. години потрошио 757.226 КМ средстава буџета или 90% у односу на план. Средства су обухватала трошкове плата и накнада запослених, и капиталне издатке. У првих девет мјесеци проценат реализације средстава из буџета био је 9%, тако да је већина трошкова реализована крајем године.

Највећи дио утрошених средстава односи се на капиталне издатке који су у 2002. години укупно остварени у износу од 659.765 КМ. Стални комитет је крајем године прешао у нове просторије, тако да су средства искориштена за опремање и адаптацију пословног простора. Набавке се односе на намјештај (57.822 КМ), опрему за пренос података и гласа (35.506 КМ), моторна возила (155.714 КМ), електронску опрему (19.439 КМ), реконструкцију зграде (373.414 КМ), и осталу опрему (17.870 КМ). Ревизом су обухваћени материјални износи, и то :

- Реконструкција пословног простора на објекту Бистрик закључена је по Уговору са фирмом «Хидроинвест» Сарајево. Вриједност уговора износи 373.414 КМ. Одабир најповољнијег понуђача извршен је путем јавног позива (тендера) о чему постоји записник комисије, преглед обрађених понуда и рјешење о избору најповољнијег понуђача. За ове намјене прибављена је и одлука Савјета министара на вриједност радова у износу од 400.000 КМ. Плаћање је према уговору извршено у 100% износу, а радови извршавани у 2003. години, који према наводима одговорних лица нису до краја завршени, тако да привремене ситуације нису испостављене. Ревизији је на увид пружена документација о предмјеру и предрачуну радова.

Потребно је накнадним контролама и потврдама примљеним од извођача пратити ток инвестиције упоређивањем уговора и предрачуна са ситуацијама о изведеним радовима.

- Набавка намјештаја извршена је у 2003. години из средстава буџета за 2002. годину. Укупано је од добављача «Боме» Широки Бријег набављено 57.822 КМ, на основу два одвојена рачуна (42.110 КМ) и (15.712 КМ). Други рачун односи се на другу одлуку Савјета министара. Избор је извршен на основу четири прикупљене понуде од добављача. Прва одлука Савјета министара гласи на 50.000 КМ ;
- Опрема за пренос података и гласа односи се на набавку опреме за симултано превођење од фирме «Камир» Широки бријег у износу од 33.316 КМ и набавку три мобилна телефона од фирме «Триумпх» Сарајево у износу од 2.190 КМ. Избор је извршен на основу три директне понуде. Друга одлука Савјета министара гласи на 50.000 КМ;
- Моторна возила набављена су на основу јавног позива (тендера) од фирме « АЦ Quattro» Сарајево. Укупна вриједност набављених возила износи 155.713 КМ, а набављена су 4 аутомобила типа голф ИВ и једно комби возило. Постоји одлука Савјета министара за ове набавке;
- Електронска опрема набављена је на основу прикупљене три директне понуде од фирме «Станић траде» Сарајево. Набавка се односи на телевизоре, рисивере, радио касетофоне, музичке линије, видеорекордере и клима уређаје у укупном износу од 28.849 КМ (19.439 КМ приказано на електронској опреми, а 9.410 КМ што се односи на клима уређаје приказано је на осталој опреми). Трећа одлука Савјета министара гласи на 50.000 КМ.

Ревизија је мишљења да је Секретаријат сталног комитета за војна питања требао објединити укупне потребе за набавкама, тако да се за сву потребну опрему распише јавни тендер.

- Прегледом осталих текућих издатака, утврђено је да код појединих издатака недостају правила и критерији потрошње и одређена ограничења трошкова (нпр. за трошкове мобилних телефона, горива, репрезентације и сл.).

Препоручујемо да Секретаријат донесе одговарајућа правила и критерије потрошње за наредну годину чиме се постиже већа економичност у потрошњи буџетских средстава.

Канцеларије официра за везу у Хагу

За функционисање канцеларија официра за везу у Хагу за 2002. годину планирана су средства из буџета у укупном износу од 1.563.340 КМ. Укупна утрошена средстава за три Уреда износе 1.416.446 КМ, што износи 91% од плана. Канцеларије су према препорукама ревизије доставили тражену документацију за 2002. годину. Документација није у потпуности сређена и одложена на прописани начин, али се могу сагледати трошкови који су остварени по свакој канцеларији.

Закључком Предсједништва предвиђено је равноправно учешће планираних средстава за све три канцеларије, тако да предвиђена средства за покриће трошкова појединачно износе 521.113 КМ.

Расходи канцеларије (бошњачке) бр. 1. износе 604.425 КМ, односно 116% од планираних. Уреду су у 2002. години пренесена средстава у износу од 406.104 КМ, тако да је канцеларија за остварене расходе користио и неутрошена средства из 2001. године. Више потрошених средстава од планираних посљедица је тога што се Уред у потрошњи средстава у првој половини године руководио одлуком о привременом финансирању према којој је на располагању имао више средстава него што је касније буџетом предвиђено. Уред има четири запослена.

Највећи расходи канцеларије у 2002. години односе се на нето плате и накнаде запослених (166.088 КМ), накнаде за привремене и повремене послове, (20.485 КМ), издатке за телефон (104.259 КМ), закуп пословног простора (119.874 КМ), закуп станова запослених (78.028 КМ). За све прегледане трошкове постоји документација.

Ревизија је уочила високе расходе закупа пословног простора који према достављеном уговору о закупу има вишак неискоришћеног простора.

Расходи канцеларије (српске) бр. 2. износе 444.683 КМ, односно 85% од планираних. Канцеларији су у 2002. години пренесена средстава из буџета у укупном износу од 401.445 КМ. Канцеларија има два запослена.

Највећи расходи канцеларије у 2002. години односе се на нето плате и накнаде запослених (123.294 КМ), издатке за телефон (13.755 КМ), закуп пословног простора (21.316 КМ), и набавке капиталних средстава (238.426 КМ). За све прегледане трошкове постоји документација. Ревизија је прегледала издатке за капитална средства и утврдила да је канцеларија крајем године извршио набавке три аутомобила марке BMW у укупној вриједности од 197.772 КМ. Остале набавке односе се на компјутерску опрему у вриједности од 32.795 КМ и намјештај у вриједности од 7.859 КМ. Канцеларија је доставила документацију у Сједиште Предсједништва.

Ревизија није стекла увјерење да су били потребни издаци за набавке три аутомобила. Ревизија је истраживала начин на који је одобрена набавка три аутомобила. Речено нам је да је дата усмена сагласност из кабинета члана Предсједништва, те да су набавке биле извршене уз одговарајући попуст.

Расходи канцеларије (хрватске) бр. 3. износе 367.339 КМ, односно 70% од планираних. Канцеларији су у 2002. години пренесена средстава из буџета у укупном износу од 374.552 КМ. Канцеларија има два запослена.

Највећи расходи канцеларије у 2002. години односе се на нето плате и накнаде запослених (131.503 КМ), издатке за телефон (6.564 КМ), закуп пословног простора (20.742 КМ), и набавке капиталних средстава (104.245 КМ). За све прегледане трошкове постоји документација. Ревизија је прегледала издатке за капитална средства и утврдила да је канцеларија крајем године извршила набавке два аутомобила (BMW и голф ИВ) у укупној вриједности од 80.511 КМ. Остале набавке односе се на набавку намјештаја у вриједности од 23.734 КМ. Канцеларија је доставила документацију у сједиште Предсједништва.

Препоручујемо да канцеларије у сарадњи са Предсједништвом детаљније планирају своје буџете, тако да усвојени буџет представља реалне потребе сваког Уреда у односу на број запослених. Потребно је преиспитати трошкове закупа и оправданост набавки аутомобила како би се задовољио принцип економичности потрошње јавних средстава.

Комисија за заштиту споменика БиХ

Комисија за заштиту споменика потрошила је током 2002. године средства из буџета у укупном износу од 482.983 КМ, или 97% од планираних. Већина трошкова остварена је крајем године. Трошкови текућих издатака (плате, накнаде и издаци за материјал) износе 276.130 КМ, а остатак представљају набавке сталних средстава које су остварене у укупном износу од 206.853 КМ. Ревизијом су обухваћене материјалне ставке набавки и утврђено је следеће :

- Набавке канцеларијског намјештаја у 2002. години износе укупно 27.790 КМ. Набавке су извршене на основу упућених директних понуда изабраним добављачима;
- Набавке компјутерске опреме у 2002. години износе укупно 68.609 КМ. Набавке су извршене у више наврата на основу упућених директних понуда изабраним понуђачима;
- Набавка моторног возила односи се на возило Ниссан Патрол које је према одлуци Савјета министара уступљено од стране Министарства за трезор, а комисија је извршила куповину возила за Трезор у вриједности од 36.689 КМ;
- Набавка електронске опреме (скенера, дигиталног апарата за копирање,) извршена је крајем 2002. године у износу од 12.485 КМ. Набавке су извршене на основу прикупљених директних понуда;
- Набавка фотографске опреме (дигиталних фото апарата) извршена је у више одвојених набавки у укупном износу од 18.852 КМ. Набавке су извршене на основу прикупљених директних понуда изабраним понуђачима.

Комисија за заштиту споменика требала је објединити укупне потребе за опремом и расписати јавни оглас који би омогућио свим понуђачима равноправно учешће у надметању. Тиме би се постигла транспарентност и економичност у трошењу јавног новца.

- Прегледом осталих текућих издатака, утврђено је да код појединих издатака недостају правила и критерији потрошње и одређена ограничења трошкова (нпр. за трошкове мобилних телефона, административног материјала и сл.). Такође, ревизија је утврдила да у већини случајева документација није оригинална и овјерена од стране одговорних лица

Препоручујемо да Комисија донесе одговарајућа правила и критерије потрошње за наредну годину чиме се постиже већа економичност и рационалност у потрошњи. Потребно је допунити документацију оригиналним документима и потписима (овјерама) одговорних лица који својим потписом потврђују да је трошак стварно настао или набавка извршена.

2.3.4. Попис – Инвентарисање

Предсједништво је извршило попис сталних средстава на дан 31.12.2002. године. Пописне листе посебно су сачињене за секретаријат и кабинете чланова Предсједништва, Стални комитет за војна питања, Комисију за заштиту споменика и Уреде у Хагу.

Стварно стање сталних средстава које се односи на секретаријат и кабинете чланова Предсједништва није усаглашено са стањем у пословним књигама. У пописне листе унијети су натурални и вриједности подаци сталних средстава према стању пословних књига, а недостају подаци о стварном стању средстава и евентуалним вишковима или мањковима са приједлогом њиховог рјешавања. Ревизија је уочила у Извјештају пописне комисије ставку која се односи на набавку опреме за озвучење из 2000. године у износу од 14.608 КМ, која је плаћена али никада није испоручена од фирме «Ела-арт» Сарајево.

Поменута опрема води се у пословним књигама, а евидентирана је и у пописним листама, иако стварно не постоји. Такође, пописна комисија је констатовала у извјештају постојање више неупотребљивих мобилних телефона и друге дотрајале опреме са приједлогом за њихово расхоровање, али недостају натурални и вриједности подаци ове опреме. Наведено је примјер неусаглашености стварног стања са стањем у пословним књигама Предсједништва.

У просторијама Предсједништва постоји и туђа опрема, за коју није сачињен попис нити се поуздано знају власници и статус наведене опреме. Пописна комисија није констатовала натуралну и вриједносну позицију ове опреме.

Предлажемо да Предсједништво у потпуности усагласи стварно стање са стањем у својим пословним књигама и ријешити евентуална неслагања. За уплаћену опрему за озвучење треба подузети мјере да се уплаћена опрема испоручи или изврши поврат средства.

Туђа стална средства треба пописати и ријешити њихов правни статус са власницима на начин да се установи да ли наведена средства потражују њихови власници или ће се од стране власника поменута средства пренијети без накнаде.

3. ОСВРТ НА ОБАВЉЕНЕ ПРЕДХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Канцеларија за ревизију извршила је ревизију пословања Предсједништва за 2001. годину, о чему је сачињен Извјештај о ревизији. Такође, у Предсједништву је извршена и предходна ревизија Финансијских извјештаја за 2002. годину за коју је уручено писмо препорука руководству Предсједништва.

Освртом на препоруке предходних ревизија, утврђено је да је Предсједништво неке од препорука усвојило, те су уочени позитивни помаци у пословању Предсједништва.

Реализоване препоруке :

- Успостављен је надзор над извршењем буџета Предсједништва ;
- За већину набавки расписивани су јавни позиви ;
- Финансијско пословање и рачуноводство су централизовани, а воде се и евиденције према организационим цјелинама (кабинети, секретаријат, Стални војни комитет, Уреди у Хагу, Комисија за споменике);
- Грешке исказане у Финансијским извјештајима за 2001. годину по основу погрешног исказивања дефицита, исправљене су у 2002. години ;
- Усвојене су процедуре набавки;
- Достављена је документација из Уреда официра за везу у Хагу.

Препоруке које нису имплементирани :

- Правила и критерији којима се ограничава и рационализује потрошња средства из буџета нису у цјелости донесени и усвојени као писане процедуре ;
- Нису сумиране годишње потребе за набавкама капиталних средстава за које би требало спроводити поступак јавног оглашавања;
- Препоруке за отклањање одређених слабости информационог система нису имплементирани.

4. РЕЗИМЕ

Ревизија је уочила одређене недостатке у систему интерних контрола у дијелу који се односи на непостојање одређених правила, процедура и критерија којима се регулише трошење појединих средстава из Буџета. Такође, код правила о организацији и запошљавању особља у Предсједништву уочено је додатно ангажовање одређеног броја запослених у кабинетима чланова Предсједништва, иако за одређене послове већ постоји запослено особље.

Недостатак наведених правила и писаних процедура за њихово спровођење узроковао је неекономично трошење средстава из буџета.

Код набавки сталних средстава које се односе на секретаријат и кабинете чланова Предсједништва, Стални комитет за војна питања, и Комисију за заштиту споменика, утврђено је да у свим случајевима није поштовано правило сумирања укупних потреба за набавкама, и за тако обједињене потребе расписивање јавног тендера.

Ревизија је уочила и одређене нерационалности код трошења средстава у Уредима официра за везу у Хагу. Наведено се односи на набавке возила и трошкове закупа пословног простора.

Попис сталних средстава секретаријата и кабинета чланова Предсједништва није извршен према правилима која прописују начин вршења пописа.

Слабости информационог система констатоване предходном ревизијом нису отклоњене.

Овлашћени ревизор,

Драгољуб Ковинчић, дипл. оец., виши ревизор

У ревизионом тиму учествовали:

Мирела Бошњак, дипл. оец., помоћни ревизор с.р.

Нермин Хамзагић, дипл. оец., помоћни ревизор с.р.

Елведин Грабовица, дипл. оец., ИТ ревизор с.р.

Сарајево, 10.07.2003. године

М.П.